

รายงานผลการดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (แผนงานที่ ๑)

๑. โครงการบริหารหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น
๒. หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี
๓. งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)
๔. ผลการดำเนินงานตามแผนงานที่ ๑ มีดังนี้

๔.๑ สํารวจตรวจสอบสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรมในพื้นที่
ของชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

- ๑) ชาติพันธุ์ไทยมอญ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง อำเภอบ้านโป่ง
จังหวัดราชบุรี
- ๒) ชาติพันธุ์ไทยลาวเวียง วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ วัดโบสถ์ ตำบลบ้านเลื่อม อำเภอโพธาราม
จังหวัดราชบุรี
- ๓) ชาติพันธุ์ไทยเขมร วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ ที่ว่าการอำเภอ ปากท่อ จังหวัดราชบุรี
ซึ่งมีแหล่งศิลปกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ ได้นำประเด็นแหล่งธรรมชาติและแหล่ง
ศิลปกรรมร่วมปรึกษาหารือในการประชุมคณะทำงานของหน่วยอนุรักษ์ฯ จังหวัดราชบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิ และ
ชาวชุมชนของทั้งสองชาติพันธุ์ เพื่อสำรวจ ติดตาม ตรวจสอบสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม และ
จัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม รวมทั้งจัดทำทะเบียนภาคีเครือข่ายหน่วย
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี

๔.๒ ในการดำเนินงานมีกลุ่มองค์กรและเครือข่ายต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี เพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ธรรมชาติและศิลปกรรม ได้แก่ หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อำเภोजอมบึง
เทศบาลตำบลจอมบึง วัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี กลุ่มผู้สูงอายุบ้านโพหัก ชาวไทยเชื้อสายจีนจังหวัดราชบุรี
ชาวไทย-ยวนจังหวัดราชบุรี และศูนย์วัฒนธรรม ๘ ชาติพันธุ์ วัดตลาดควาย อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
ตลอดจนเยาวชนและนักศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี

๔.๓ ร่วมประชุมสัมมนาด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น กับภาคี
เครือข่ายต่างๆ ดังนี้

- ๑) ร่วมโครงการฝึกอบรมวิทยากรผู้นำหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
ท้องถิ่น เรื่อง “กระบวนการจัดแผนจัดการอนุรักษ์และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม”
ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ ห้องจูปีเตอร์ ชั้น ๓ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอลเวงชั่น
ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ จัดโดยสำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม สำนักงานนโยบาย
และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เพิ่มพูนทักษะ ความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ
และการเป็นวิทยากรประจำหน่วยอนุรักษ์ฯ ที่สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ
ศิลปกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้รับการสร้างเสริมสมรรถนะและเทคนิคในการเป็นผู้นำด้านการ

อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม สำหรับนำความรู้ และสนับสนุนงานด้านวิชาการไปสู่ภาคส่วน ในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้งบประมาณ ๓,๓๖๐ บาท

๒) ร่วมประชุมตัวแทนภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม กลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่ม จังหวัด ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมมุกดาหารแกรนด์ โฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

๓) ร่วมประชุมประจำปีภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมกลุ่มจังหวัด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ มกราคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมมุกดาหารแกรนด์ โฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร จัดโดยหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดมุกดาหาร ร่วมกับสำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้งบประมาณ ๓๔,๘๔๐ บาท

๔) ร่วมประชุมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า : กำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่ากลุ่มที่ ๒ (เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่าภูเก็ต และเมืองเก่าระนอง) วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมศาลาประชารวมใจ สำนักงานเทศบาลเมืองราชบุรี จัดโดยภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยได้รับการมอบหมายจากสำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้งบประมาณ ๘๔๐ บาท

๕) ร่วมประชุมตัวแทนภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม กลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่ม จังหวัด ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ Lake Terrace Resort บ้านปากบารา อำเภอละงู จังหวัดสตูล จัดโดยหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดสตูล ร่วมกับสำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้งบประมาณ ๒๙,๔๗๐ บาท

๔.๔ จัดประชุมภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นกลุ่มจังหวัด กลุ่มที่ ๑๐ ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม และสุพรรณบุรี ซึ่งหน่วยอนุรักษ์ฯ จังหวัดราชบุรี เป็นเจ้าภาพจัดประชุมในฐานะตัวแทนภาคีฯ กลุ่มที่ ๑๐ ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี เพื่อติดตามรายงานผลการดำเนินงานประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น ตลอดจนศึกษาสำรวจแหล่งเรียนรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมของ จังหวัดราชบุรี ณ อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอเมืองราชบุรี ได้แก่ อุทยานธรรมชาติวิทยา ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ธารน้ำร้อนบ่อคลึง ศูนย์บัณฑิตไทยจังหวัดราชบุรี (เถาฮงไถ่) จิปาถะภัณฑสถานบ้านคูบัว ศูนย์ผ้าทอคูบัว และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี ส่งผลให้เกิดแนวคิดและแนวทางในการดำเนินงานด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ใช้งบประมาณ ๒๑,๔๙๐ บาท

๔.๕ ศึกษาดูงานและสร้างภาคีเครือข่ายด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม เส้นทางภาคอีสาน ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๔ มกราคม ๒๕๕๙ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และเปิดโลกทัศน์ในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ตามเส้นทางภาคอีสาน ๖ จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา สุรินทร์ อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร และกาฬสินธุ์

๑) จังหวัดนครราชสีมา ได้เข้าเยี่ยมชม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการดำเนินงานกับหน่วยงานอนุรักษ์ฯ จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งได้ศึกษาประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมอันเก่าแก่ของจังหวัดนครราชสีมา ณ พิพิธภัณฑ์เมืองนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

๒) จังหวัดสุรินทร์ ได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมของจังหวัดสุรินทร์ ณ อำเภอเมือง และอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๓) จังหวัดอุบลราชธานี ได้เข้าเยี่ยมชม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการดำเนินงานกับหน่วยงานอนุรักษ์ฯ จังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งได้ศึกษาประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมอันเก่าแก่ของจังหวัดอุบลราชธานี ณ หอวัฒนธรรมอุบลนทีศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

๔) จังหวัดนครพนม ได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมของจังหวัดนครพนม ณ วัดธาตุเรณู อำเภอเรณูนคร และวัดพระธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

๕) จังหวัดมุกดาหาร ได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมของจังหวัดมุกดาหาร และร่วมประชุมประจำปีภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อขับเคลื่อนงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมระดับจังหวัด ณ โรงแรมมุกดาหารแกรนด์ ไฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

๖) จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมของจังหวัดกาฬสินธุ์ ณ พิพิธภัณฑ์สิรินธร อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ใช้งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

๕. ข้อเสนอแนะ

-

๖. ภาพประกอบ

ประมวลภาพการสำรวจตรวจสอบสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรมในพื้นที่ของชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๓ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ สำรวจ ตรวจสอบสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรมในพื้นที่ชาติพันธุ์ไทยมอญ
วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ประมวลภาพการสำรวจตรวจสอบสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรม
ในพื้นที่ของชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๓ ครั้ง

ครั้งที่ ๒ สำรวจ ตรวจสอบสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรมในพื้นที่ชาติพันธุ์ไทยลาวเวียง
วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ วัดโบสถ์ ตำบลบ้านเลือก อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ครั้งที่ ๓ สำรวจ ตรวจสอบสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรมในพื้นที่ชาติพันธุ์ไทยเขมร
วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ ที่ว่าการอำเภอ ปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ประมวลภาพการเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น
กับภาคีเครือข่ายต่างๆ

ร่วมโครงการฝึกอบรมวิทยากรผู้นำหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น
เรื่อง “กระบวนการจัดแผนจัดการอนุรักษ์และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม”
ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

ร่วมประชุมตัวแทนภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม กลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่มจังหวัด ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙
วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมมุกดาหารแกรนด์ ไฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

ร่วมประชุมประจำปีภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมกลุ่มจังหวัด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ มกราคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมมุกดาหารแกรนด์ ไฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

ร่วมประชุมตัวแทนภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม กลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่มจังหวัด ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ Lake Terrace Resort บ้านปากบารา อำเภอละงู จังหวัดสตูล

ประมวลภาพ

การจัดประชุมภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นกลุ่มจังหวัด กลุ่มที่ ๑๐
วันที่ ๒๙ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
และแหล่งเรียนรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมของจังหวัดราชบุรี

ประมวลภาพการศึกษาดูงานและสร้างภาคีเครือข่าย
ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมเส้นทางภาคอีสาน
ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๔ มกราคม ๒๕๕๙
ณ จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร และกาฬสินธุ์

**รายงานผลการดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (แผนงานที่ ๓)**

๑. โครงการอบรมสัมมนาสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ย่านชุมชนเก่าบ้านโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี
๓. งบประมาณ ๕๘,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน)

๔. สาระสำคัญ

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีประเพณี วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น วัดเก่า เจดีย์เก่า ย่านชุมชนเก่า ชุมชนโบราณ สถาปัตยกรรมต่างๆ เป็นต้น ซึ่งประเพณี วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่าเหล่านี้ ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการเจริญเติบโตของเมือง รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่ไม่ได้คำนึงถึงขีดความสามารถของการรองรับของพื้นที่ มีการจัดทำแผนแต่ขาดการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ขาดการดูแลรักษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ประกอบกับการมุ่งหวังรายได้ทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเป็นหลัก ทำให้ประเพณี วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรม รวมถึงสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบชุมชนถูกคุกคาม ทำลาย หรือเสื่อมโทรมลงไป ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพและคุณค่าของประเพณี วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมต่อลงจนหมดความหมายในที่สุด และเพื่อให้การบริหารจัดการ หรือการป้องกันให้ประเพณี วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรม ได้รับการเอาใจใส่ดูแลรักษาและอนุรักษ์อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งให้การอบรมสร้างจิตสำนึกแก่นักศึกษา เยาวชน ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

๕. ผลการดำเนินงาน

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินงานโครงการนี้เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ ชุมชนบ้านโพหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี มีผู้เข้าร่วมโครงการเป็นเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ผู้นำชุมชน ประธานชุมชน บุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนบ้านโพหัก จำนวน ๕๐ คน มีกิจกรรมในโครงการ ได้แก่ การจัดอบรมสัมมนา โดยเชิญวิทยากรมาบรรยายเพื่อสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก และความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมย่านชุมชนเก่าบ้านโพหัก และสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ พร้อมทั้งทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางศิลปกรรม และสถาปัตยกรรมในท้องถิ่น วิทยากร ได้แก่

- ๑) อาจารย์อนันต์ เต็มเจิม และอาจารย์กิตติศักดิ์ วิทยาโกมลเลิศ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ๒) พระอธิการสำเร็จอาทโร เจ้าอาวาสวัดใหญ่โพหัก
- ๓) คุณดุสิต ทุมมากรณ์ นักโบราณคดีชำนาญการ สำนักศิลปากรที่ ๑ ราชบุรี
- ๔) คุณฉลวย บุญแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนโพหัก
- ๕) อาจารย์ฉลวย พันธุ์แร่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนโพหัก
- ๖) คุณทศพล แก้วทิมา อดีตประธานสภาวัฒนธรรมตำบลโพหัก

๖. ผลผลิตและผลลัพธ์

ผลผลิต

เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ผู้นำชุมชน ประธานชุมชน บุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนบ้านโพหัก เข้าร่วมโครงการจำนวน ๕๐ คน

ผลลัพธ์

ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดจิตสำนึก มีความตระหนัก เห็นความสำคัญ และมีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมย่านชุมชนเก่าบ้านโพหัก และสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ รวมถึงเกิดเครือข่ายการเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในท้องถิ่น และมีการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

๗. ปัญหาอุปสรรคและเงื่อนไขความสำเร็จ

ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดจิตสำนึก มีความตระหนัก เห็นความสำคัญ และมีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมย่านชุมชนเก่าบ้านโพหัก และสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ รวมถึงเกิดเครือข่ายการเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในท้องถิ่น ตลอดจนได้ทะเบียนเครือข่ายบุคลากรในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมของท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

๘. ข้อเสนอแนะ

ชุมชนหรือหน่วยงานภาครัฐควรต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้จากโครงการนี้ในการอนุรักษ์เพื่อให้เกิดความยั่งยืนควบคู่กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการสร้างเศรษฐกิจในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

๙. ภาพประกอบ

**รายงานผลการดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (แผนงานที่ ๔)**

๑. โครงการสำรวจข้อมูลตามแบบฟอร์มของระบบเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม (CECS) จังหวัดราชบุรี
๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี
๓. งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

๔. สาระสำคัญ

การดำเนินงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม จำเป็นต้องมีข้อมูลรายงานสถานการณ์และการสื่อสารที่มีความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และไม่ยุ่งยากซับซ้อน เพื่อประกอบในการตัดสินใจ การวางแผนเพื่อให้การอนุรักษ์และการพัฒนาเป็นอย่างสอดคล้องและยั่งยืน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตั้งศูนย์ประสานงาน ติดตาม และนิเทศก์ (ศปน.) อยู่ที่สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมและศิลปกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี จึงเห็นควรให้มีการศึกษาแหล่งศิลปกรรมในจังหวัดราชบุรี เพื่อสำรวจทำเป็นข้อมูลแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมสำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการวางแผนอนุรักษ์และพัฒนาท้องถิ่น และเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง พัฒนา และเปลี่ยนแปลงที่อาจทำลายคุณค่าความสำคัญของแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

๕. ผลการดำเนินงาน

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินงานโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑) กำหนดคุณลักษณะสำคัญ คือ การสรุปภาพรวม และคุณลักษณะสำคัญของจังหวัดราชบุรีในด้านต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์พัฒนาการเมือง สภาพทางธรรมชาติ ภูมิทัศน์ สถาปัตยกรรม ชุมชน ฯลฯ

๒) ระบุแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ได้กำหนดประเด็นสำรวจแหล่งศิลปกรรมเป็นวัดที่มีตำแหน่งที่ตั้งอยู่ระหว่าง ๒ ฝากฝั่งของแม่น้ำแม่กลอง ในอาณาบริเวณโดยรอบของเขตอำเภอเมืองเป็นหลัก โดยแต่ละวัดจะมีลักษณะเฉพาะทางกายภาพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป ซึ่งวัดที่สำรวจมีจำนวน ๑๒ วัด ได้แก่ วัดสุทธยาราม (วัดหลุมดิน) วัดท่าโขลง วัดศิริเจริญเนินหม้อ (วัดโคกหม้อ) วัดบางลี่เจริญธรรม วัดอรัญญิกาวาส วัดบางสองร้อย วัดโรงช้าง วัดเขาเหลือ วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดสัตตนารถปริวัตร วัดคิ่งกระถิน และวัดท่าสุพรรณ

๓) สำรวจภาคสนามแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

๔) ประเมินคุณค่าและวิเคราะห์แหล่งศิลปกรรม ภัยคุกคาม และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

๕) จัดทำรายงานสถานการณ์แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

๖. ผลผลิตและผลลัพธ์

ผลผลิต

สำรวจภาคสนามแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมของจังหวัดราชบุรี จำนวน ๑๒ แหล่ง

ผลลัพธ์

มีการประเมินคุณค่าและวิเคราะห์แหล่งศิลปกรรม ภัยคุกคาม และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งจัดทำรายงานสถานการณ์แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

๗. ปัญหาอุปสรรคและเงื่อนไขความสำเร็จ

การดำเนินงานภายใต้โครงการนี้ทำให้มีการประเมินคุณค่าและวิเคราะห์แหล่งศิลปกรรม ภัยคุกคาม และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งจัดทำรายงานสถานการณ์แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม มีการรวบรวมข้อมูลสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมของจังหวัดราชบุรี ที่สามารถตรวจสอบเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม รวมทั้งสามารถบริหารจัดการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมได้อย่างเป็นระบบต่อไป

๘. ข้อเสนอแนะ

-

๙. ภาพประกอบ

